

5. januar 2021
Sagsnr. 19/02644
Klagenr. 1000051

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

AFVISNING AF KLAGE i sag om afvisning af at rejse fredningssag i Roskilde Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Roskilde Kommunes byrådsbeslutning af 20. juni 2018 om ikke at rejse fredningssag med henblik på affredning på matr.nr. F 1, samt om kommunens beslutning om pleje.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Byrådsbeslutningen er den 10. august 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, V 1 .

Klager har navnlig anført, at formålet med fredningen ikke længere består, og at formålet med fredningen skal ses i forhold til, at området efterfølgende er udlagt til lufthavn. Derfor skal sag om affredning rejses, så fredningsnævnet kan tage stilling til spørgsmålet. Det er endvidere klagers opfattelse, at kommunen ikke har hjemmel til at pleje fredningsarealet for at genskabe heden, men at kommunen med sin beslutning uden hjemmel har truffet en afgørelse, der svarer til en nyfredning.

2. Sagens oplysninger

Kommunalbestyrelsen i Roskilde Kommune har på et byrådsmøde den 13. juni 2018 besluttet, at kommunen ikke ønsker at rejse en fredningssag for at affrede matriklen, som er omfattet af fredningen af Tjæreby Hede af 5. juli 1921.

Det fremgår af sagen, at klager i e-mail af 16. marts 2018 anmodede Roskilde Kommune om at rejse fredningssag med henblik på affredning. Det fremgår af anmodningen, at det efter klagers opfattelse er en fejl, at der ikke tidligere er sket affredning, idet fredningen må anses at have mistet sin betydning, da det pågældende lynglandskab ikke har eksisteret i adskillige år.

Det fremgår af anmodningen, at fredningsområdet er eksproprieret og indtaget til lufthavnsformål, og at begrundelsen for fredningen ikke længere eksisterer. Arealet er sprunget i skov og adskiller sig ikke mærkbart fra tilstødende arealer. Klager ønsker muligheden for at udvide lufthavnsområdet mod øst og ønsker derfor området affredet.

Kommunalbestyrelsen vedtog på et byrådsmøde den 20. juni 2018, at fredningen ikke skal ophæves. Forinden havde Klima- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget anbefalet fastholdelsen af fredningen.

Det fremgår af sagsfremstillingen til kommunalbestyrelsen, at en ophævelse af fredningen alene kan foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger i naturbeskyttelseslovens §§ 36-44, og at det alene er miljø- og fødevareministeren, kommunalbestyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening der har retten til at rejse fredningssager. Det fremgår endvidere, at ophævelse af fredninger kun kan ske i helt særlige tilfælde, hvilket efter forvaltningens opfattelse bl.a. forudsætter, at formålet med fredningen er gået tabt.

Forvaltningen har i fremstillingen oplyst, at forvaltningen har undersøgt området sammen med en rådgiver, hvor det blev konstateret, at området er tilgroet med træer på grund af manglende vedligeholdelse. Der findes stadig rester af hedevegetation, og der findes givetvis frø af hedelyng, som

kan spire, hvis området plejes. Det fremgår videre, at kommunen har ret til at gennemføre plejeforanstaltninger på fredede arealer, når det tjener til opnåelse af fredningens formål.

Det er forvaltningens vurdering, at området kan genskabes med forekomst af hedelyng ved pleje af arealerne, og at der derfor ikke er grundlag for en affredning.

Klager fik i mail af 26. juni 2018 oplyst udfaldet af byrådsbeslutningen. Det blev endvidere oplyst, at Roskilde Kommune ønsker at igangsætte pleje af arealet, da der er tale om en helt unik naturtype, der ikke findes andre steder i kommunen.

Af klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af 10. august 2018 fremgår, at klager betragter byrådsbeslutningen som en forvaltningsretlig afgørelse truffet efter naturbeskyttelsesloven, som kan påklages efter lovens § 78, stk. 1. Det fremgår endvidere af klagen, at afgørelsen både mangler begrundelse og klagevejledning. Klager og Roskilde Kommune har korresponderet om dette. Det fremgår af korrespondancen, at kommunen har oplyst, at byrådets beslutning ikke kan påklages efter naturbeskyttelsesloven.

Klager har til kommunen bemærket, at det er klagers opfattelse, at det forhold at kommunen har afvist at indbringe sagen for fredningsnævnet er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, idet en udtalelse fra forvaltningen er en afgørelse, når den går ud på at fastlægge, hvad der skal være ret. Klager har endvidere henvist til en udtalelse fra ombudsmanden, hvoraf fremgår, at det anses for at være en afgørelse, når en myndighed afviser at tage en sag under behandling, når myndigheden i øvrigt kan træffe afgørelser i sager af pågældende karakter.

Til klagers synspunkter har Roskilde Kommune efter indhentelse af juridisk bistand anført, at kommunen ikke har afvist at tage sagen under behandling, kommunen har blot valgt ikke imødekomme klagers anmodning om affredning. Det fremgår endvidere, at det ikke er kommunen, der beslutter, om en fredning skal opretholdes, men at det kun er fredningsnævnet, der kan træffe afgørelse herom, og at kommunen alene har brugt sin ret til ikke at rejse en fredningssag. Endelig fremgår det, at en beslutning om ikke at ville rejse en fredningssag ikke kan påklages, men at det alene er klageinstansen, der kan afgøre dette.

Efter indgivelse af klagen har klager i en e-mail af 5. september 2018 anmodet Roskilde Kommune om at forelægge sagen for byrådet på ny med henblik på en revurdering, idet klager finder, at byrådet ikke har fået forelagt alle argumenter for affredning. Ifølge klager beroede det på en fejl, at der ikke var sket affredning i forbindelse med udlægning til lufthavn, og at man derfor har ryddet arealet for lyng i god tro. Formålet med fredningen består således ikke længere. Det fremgår endvidere, at kommunen ikke har

hjemmel til at genskabe arealet i henhold til plejebekendtgørelsen, da der efter klagers opfattelse er tale om naturgenopretning. Ifølge klager kan pleje derfor kun finde sted ved at rejse en ny fredningssag, der skal afgøres af fredningsnævnet.

Den 13. marts 2019 har Roskilde Kommune svaret, at forvaltningen ikke vil forelægge sagen på ny, idet byrådet traf sin beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Kommunen har i sit svar bl.a. redegjort for, hvordan plejebekendtgørelsen finder anvendelse, og at pleje ikke kræver en ny fredning.

Ved e-mail af 5. september 2019 har klager indsendt yderligere bemærkninger til klagen. Det fremgår, at Hovedstadsrådet og Københavns Lufthavnsvæsen i 1983 aftalte, at arealet skulle affredes, men sagen blev ikke forelagt fredningsnævnet. Klager har endvidere bemærket, at hverken fredningsnævnet eller SVANA (Miljøstyrelsen) i en korrespondance fra december 2016 havde forholdt sig til, om der fortsat var beskyttelsesinteresser i fredningen. Klager bestrider ikke, at fredningen ikke formelt er ophævet, men på grund af forhistorien mener klager, at det beror på en fejl.

Klager har anerkendt, at der efter Naturklagenævnets praksis ikke kan klages over afvisning af rejsning af nye fredningssager. Klager har anført, at den praksis ikke kan sammenlignes med rejsning af sager om affredning, hvorefter kommunens beslutning om ikke at rejse en affredningssag derfor kan anses som en afgørelse, der kan påklages.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, kan kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 3, kan en fredningssag rejses af bl.a. kommunalbestyrelsen. Efter reglerne er der ikke forskel på, om der er tale om rejsning af en ny fredningssag eller affredning af en eksisterende fredning.

En kommunalbestyrelses beslutning om ikke at anvende sin ret til at rejse fredningssag efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6, herunder § 33, stk. 3, indeholder ikke en afgørelse, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Roskilde Kommunes beslutning om ikke at rejse fredningssag om affredning af matr.nr. F 1 kan derfor ikke påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det fremgår af plejebekendtgørelsens⁴ § 1, stk. 1, at kommunalbestyrelsen kan gennemføre plejeforanstaltning på fredede arealer, når dette tjener til opnåelse af formålet med fredningen og ikke strider mod fredningsbestemmelserne.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at Roskilde Kommune ønsker at foretage pleje efter plejebekendtgørelsen er en procesledende beslutning, og indeholder ikke en afgørelse, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1. Kommunens beslutning kan derfor ikke påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at konkret varslede plejeforanstaltninger med baggrund i en udarbejdet plejeplan kan indbringes for fredningsnævnet, som herefter træffer afgørelse, hvis kommunen og ejendommens ejer ikke kan opnå enighed om de varslede foranstaltninger, jf. plejebekendtgørelsens § 1, stk. 5.

På baggrund af ovenstående afviser Miljø- og Fødevareklagenævnet at realitetsbehandle klagen.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Roskilde Kommunes byrådsbeslutning af 20. juni 2018 om ikke at rejse fredningssag med henblik på affredning på matr.nr. F 1
, samt om kommunens beslutning om pleje.

⁴ Bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn.